

uživajmo v zdravju
S PREHRANO IN TELESNO DEJAVNOSTJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Projekt
UŽIVAJMO V ZDRAVJU

**Evalvacija izvajanja aktivnosti v vzgojno-izobraževalnih
zavodih, ki so v sklopu pilotnega testiranja
skupnostnega pristopa sodelovali kot osamelci**

POVZETEK UGOTOVITEV

Ljubljana, 2016

Evalvacija izvajanja aktivnosti v vzgojno-izobraževalnih zavodih, ki so v sklopu pilotnega testiranja skupnostnega pristopa sodelovali kot osamelci

POVZETEK UGOTOVITEV

Avtorji:

- doc. dr. Stojan Kostanjevec,
- Martina Erjavšek, asistentka,
- izr. prof. dr. Janez Jerman,
- prof. dr. Gregor Jurak,
- doc. dr. Gregor Starc.

Izdajatelj: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta

Kraj in leto izdaje: Ljubljana, 2016

Za vsebino posameznega poglavja so odgovorni njegovi avtorji.

Dokument je nastal v okviru projekta "Celostni inovativni model za zagotavljanje zdravega življenjskega sloga, s poudarkom na prehranjevanju, gibanju, preprečevanju in obravnavi debelosti pri otrocih, mladostnikih ter odraslih in zmanjševanju neenakosti v zdravju", akronim projekta »UŽIVAJMO V ZDRAVJU« s finančno podporo Norveškega finančnega mehanizma. Za vsebino tega dokumenta je odgovorna Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta in zanj v nobenem primeru ne velja, da odraža stališča nosilca Programa Norveškega finančnega mehanizma.

Vodja projekta: Irena Simčič, Zavod RS za šolstvo

KAZALO

KAZALO	3
1. UVOD	4
2. METODOLOGIJA	5
3. REZULTATI	6
3.1 OBLIKOVANJE IN OVIRE PRI ORGANIZACIJI DELA PROJEKTNEGA TIMA	6
3.2 INFORMIRANJE ZAPOSLENIH	7
3.3 INFORMIRANJE STARŠEV	8
3.4 SPREMEMBE V IZVAJANJU PREHRANSKIH DEJAVNOSTIH	8
3.5 POSEBNE DEJAVNOSTI Z NAMENOM IZBOLJŠANJA PREHRANSKEGA STANJA OTROK	9
3.6 PREHRANSKE IZOBRAŽEVALNE AKTIVNOSTI	10
3.6.1 OVIRE PRI PREHRANSKEM IZOBRAŽEVANJU	11
3.7 ANALIZA PREHRANJENOSTI OTROK IN SLOFIT PROFILA ŠOLE	13
3.8 ANALIZA PREVENTIVNIH PREGLEDOV	14
3.10 IZOBRAŽEVALNE DEJAVNOSTI NA PODROČJU GIBANJA	16
3.10.1 OVIRE PRI IZVAJANJU IZOBRAŽEVALNIH DEJAVNOSTI NA PODROČJU GIBANJA	17
3.11 OCENA VPLIVA RAZLIČNIH DEJAVNIKOV NA USPEŠNOST IZVAJANJA PROJEKTNIH DEJAVNOSTI	18
3 ZAKLJUČEK	20

1. UVOD

Projekt Uživajmo v zdravju (v nadaljevanju UVZ) je bil namenjen izvajanju različnih dejavnosti po konceptu skupnostnega pristopa treh deležnikov. Zdravstvene ustanove, vzgojno-izobraževalni zavodi in lokalna skupnost so institucije, ki s povezovanjem lahko vplivajo na zmanjšanje pojavnosti povečane telesne mase in debelosti med otroki in mladostniki. V okviru projekta so delovali lokalni timi v katerih so sodelovali VIZ, zdravstvene ustanove in lokalne skupnosti (občine). V okviru projekta so bile z namenom preprečevanja debelosti med otroki in mladostniki izvedene različne dejavnosti s področja gibanja in prehrane. V pilotnem projektu so poleg lokalnih timov (19 timov) samostojno izvajali različne dejavnosti tudi VIZ (26 zavodov), ki smo jih označili kot osamelce, saj ti zavodi niso sodelovali z lokalno skupnostjo in zdravstvenimi zavodi. Namen izvajanja pilotnega projekta je bil oblikovanje algoritma delovanja različnih deležnikov v lokalnih preventivnih timih po konceptu skupnostnega pristopa. V okviru načrtovanih nalog projekta je bila izvedena ločena evalvacija dela v VIZ. Osamelci so bili evalvirani ločeno od VIZ, ki so delovali v lokalnih timih. Za potrebe evalvacije je bil oblikovan spletni vprašalnik, ki so ga izpolnjevali koordinatorji timov v VIZ. Namen evalvacije je prikazati organizacijo timov v vzgojno-izobraževalnih zavodih (VIZ), njihovo delovanje ter izvedene dejavnosti v času izvajanja pilotnega testiranja z namenom, da bi se ugotovilo, kako so bili oblikovani timi, katere načrtovane dejavnosti so bile izvedene, v kakšni meri so bile izvedene in kakšne težave so se pojavljale pri izvajanju projektnih dejavnosti. Spletno anketiranje je potekalo od 5. do 12. decembra 2016.

2. METODOLOGIJA

Zbiranje podatkov je temeljilo na neeksperimentalni, kvantitativni in kvalitativni metodi raziskovanja. Vprašalnik smo oblikovali na Univerzi v Ljubljani (Pedagoška fakulteta in Fakulteta za šport) in je bil anketirancem dostopen preko spletne aplikacije www.1ka.si v času od 5. do 12. decembra 2016. Koordinatorji VIZ so bili k izpolnjevanju vprašalnika povabljeni preko elektronske pošte. K izpolnjevanju je bilo povabljeno 26 koordinatorjev VIZ. Vprašalnik je izpolnilo 25 koordinatorjev. Anketna vprašanja so bila odprtega in zaprtega tipa, vsebinsko pa so obravnavala organizacijo oblikovanja VIZ timov, njihovo delovanje ter analizo dejavnosti, ki so bile izvedene v okviru projekta. Pisna oblika vprašalnika je predstavljena v Prilogi 1. Zbrani podatki so bili analizirani na Univerzi v Ljubljani (Pedagoška fakulteta). Uporabljene so bile deskriptivne statistične metode, ki jih omogoča spletna aplikacija www.1ka.si.

3. REZULTATI

3.1 OBLIKOVANJE IN OVIRE PRI ORGANIZACIJI DELA PROJEKTNEGA TIMA

Analiza podatkov je pokazala, da koordinatorji timov ocenjujejo sodelujoče v timu kot aktivne in dejavne sodelavce v timu. Najpogosteje so bile članice tima učiteljice gospodinjstva. Ena od anketiranih koordinatoric navaja: *"Učiteljica gospodinjstva vnaša v svoje delo teme vezane na projekt. Izvajala je delavnice sladkor v naši prehrani. Pri delu z učenci uporablja material, ki smo ga prejeli. Deluje s posameznimi aktivni na šoli (1. triada, ... in jih seznanja z vsebinami o zdravju, ki jih lahko drugi strokovni delavci vključujejo v pouk. Pripravlja skupaj z učenci plakate - osvešča učence/starše ..."* Druga koordinatorica pa poudari, da: *"1. učitelj gos-nar-bio-kem: pomemben, ker pokriva široko področje in z realizacijo ciljev UN, udejanja tudi cilje projekta. Z učenci je izvajal kuharske delavnice, delavnico sladkorji v hrani in v okviru pouka vsebine o zdravi prehrani. Pomen vključevanja športnih pedagogov pa opiše ena od anketiranih: "Športna pedagoginja je zelo pomemben član tima, saj je seznanjala učitelje z aktivnostmi, ki jih v nadaljevanju sami izvajajo pri pouku. Pripravila je gradivo za izvedbo gibalnega odmora/minutka za zdravje za vse učitelje. Ker je zaposlena v drugi polovici dneva. Vnesla je podatke za SLOfit, pripravila načrte za izvedbo pohoda, različnih športnih aktivnosti z otroki/starši/starimi starši na različnih prireditvah. Pripravila je zaključni film ..."*

Pomemben član tima je tudi ravnatelj. Poleg omenjenih članov tima pa so pomembni še kuharji, svetovalni delavci, učitelji razrednega pouka in svetovalna služba.

Na vprašanje »S katerimi ovirami ste se srečevali pri organizaciji dela projektne tima?« so se odgovori VIZ največkrat nanašali na težave s časovno organizacijo projekta zaradi prekratkega časa izvedbe projekta ter veliko dodatnih popoldanskih obveznosti učencev in učiteljev. Zaradi časovne omejenosti dejavnosti ni bilo možnosti za ugotavljanje učinkov dejavnosti na spreminjanje življenjskega sloga otrok. Učitelji so zaradi prekratkega časovnega okvira dejavnosti izvajali v popoldanskem času, kar je vplivalo na slabšo udeležbo staršev. Nekaj šol je imelo težave tudi z motivacijo učiteljev, ki niso bili člani tima.

Več težav je bilo tudi pri pripravi akcijskega načrta, pri katerem so bili sodelujoči zaradi časovne stiske omejeni pri zastavljanju ciljev. Nekateri učitelji so prvič pripravljali akcijski načrt, zato so imeli s tem težave. Nekateri izpostavljajo tudi pomanjkanje ustreznih prostorov in površin, ki bi omogočale izvajanje zelenih aktivnosti. Na eni od šol so omenili finančne ovire,

ker niso imeli sredstev, da bi kupili pametne zapestnice za merjenje energije, korakov, tlaka in pulza, ki bi jih pri svojem delu želeli uporabljati.

Na vprašanje »Ali je projektni tim do sedaj izvedel načrtovane aktivnosti, ki so bile vključene v letni delovni načrt?« je kar 96 % udeležencev odgovorilo pritrdilno, kar predstavlja izredno visok delež izvedenih načrtovanih aktivnosti.

Tisti udeleženci, ki niso izvedli načrtovanih aktivnosti, so navedli omenili problem časovne omejenosti za izvajanje aktivnosti. Šole načrtujejo, da bodo aktivnosti izvedli tekom šolskega leta, kar kaže na motivacijo šol, da preizkušeni model postane trajen.

3.2 INFORMIRANJE ZAPOSLENIH

Na vprašanje »Na kakšen način ste zaposlene v vašem delovnem kolektivu (vzgojitelje, učitelje, kuharje...) informirali o dejavnostih, ki so potekale v okviru projekta Uživajmo v zdravju?« so udeleženci podali različne oblike informiranja:

- zbor delavcev šole;
- konference učiteljskega zbora;
- pedagoške konference;
- jutranji sestanki;
- kolegij vodstva;
- na strokovnih aktivih;
- na rednih mesečnih sestankih;
- roditeljski sestanki;
- delovne skupine;
- preko članov tima;
- predavanja za starše;
- delavnice za učitelje in starše;
- preko elektronske pošte in preko e-zbornice;
- šolski radio;
- spletne strani šole;
- oglasne deske oziroma panoji.

Najpogosteje so zaposlene informirali na pedagoških konferencah in na sejah učiteljskega zbora. Pogosto so se šole posluževale elektronskega obveščanja (elektronska pošta, e-zbornica, šolske spletne stani in eAsistent).

3.3 INFORMIRANJE STARŠEV

Na vprašanje »Ali ste o dejavnostih projekta seznanili starše otrok?« so vse šole odgovorile pritrdilno.

Na vprašanje »Opišite, na kakšen način so bili o projektu obveščeni starši?« so udeleženci v veliki meri odgovorili, da so jih obvestili na uvodnih roditeljskih sestankih, preko spletne strani, na svetu staršev, pisno, preko spletne strani šole s povezavo na spletno stran projekta ter s predavanji in delavnicam.

3.4 SPREMEMBE V IZVAJANJU PREHRANSKIH DEJAVNOSTIH

Na vprašanje »Ali ste na podlagi izvedenega strokovnega spremljanja vrtčevske oziroma šolske prehrane s strani OE NIJZ prejeli mnenje o prehrani v vašem zavodu?« je 68 % šol odgovorilo pritrdilno, kar je več kot dve tretjini sodelujočih.

Na vprašanje »Katere spremembe v izvajanju prehranskih dejavnosti ste izvedli na osnovi mnenja, ki ga je pripravila OE NIJZ?« so udeleženci navedli vrsto sprememb:

- popolna izključitev sladkih pijač;
- zmanjšana poraba sladkorja pri slaščicah in sladkih jedeh;
- zmanjšana uporaba pekovskih izdelkov;
- zamenjava sladic s sadjem ali sadno sladico;
- več polnozrnatih izdelkov;
- več polnovrednih žit in kaš;
- vključevanje rib in ribjih izdelkov;
- večje vključevanje bioloških živil v jedilnik;
- postopno zmanjševanje soli v hrani;
- zmanjševanje uporabe maščob;
- zmanjševanje pogosti vključevanja industrijsko pripravljenih živil;
- pripravljane hrane iz svežih sezonskih, lokalnih živil;
- spodbujanje pitja vode iz pipe;
- zmanjševanje predelanih mesnih izdelkov;
- enkrat mesečno vrednotenje jedilnika.

Najbolj pogosta sprememba je zmanjševanje uporabe sladkorja in maščob v prehrani ter uvajanje polnozrnatih izdelkov in žit.

3.5 POSEBNE DEJAVNOSTI Z NAMENOM IZBOLJŠANJA PREHRANSKEGA STANJA OTROK

Na vprašanje »Ali ste za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovega prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti?« je odgovorilo 25 (86 %) predstavnikov VIZ (Tabela 1). 14 (48 %) predstavnikov VIZ je pritrdilno odgovorilo, da so za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovega prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti. 11 (38 %) predstavnikov VIZ pa ni organiziralo posebnih dejavnosti.

Tabela 1: Organizacija dejavnosti za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali z namenom izboljšanja njihovega prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti

Ali ste za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovega prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti?			
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni
1 (Da)	14	48%	56%
2 (Ne)	11	38%	44%
Skupaj	25	86%	100%

VIZ so izvajali različne dejavnosti, ki so bile namenjene izboljšanju prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti otrok s povečano telesno maso ali debelostjo. Na vprašanje »Na kratko opišite dejavnosti, ki so bile namenjene izboljšanju prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti otrok s povečano telesno maso ali debelostjo.« je odgovorilo 23 koordinatorjev VIZ. Izvajali so naslednje dejavnosti:

- prehranske in gibalne delavnice za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo in njihove starše;
- poudarek na vsebinah zdravega prehranjevanja pri predmetu gospodinjstvo;
- vodenje prehranskega dnevnika glede dnevno zaužite količine zelenjave in sadja;
- priprava zelenjavnih nabol, smutijev, namazov in zelenjavnih palačink;
- senzorično prepoznavanje živil;
- določanje vsebnosti sladkorja v različnih živilih;
- prehranski semafor;

- promocija zajtrkovanja;
- spodbujanje pitja vode;
- pitniki na hodnikih;
- analiza šolskih jedilnikov in njihova modifikacija;
- promocija zdravega prehranjevanja in kuhanja (otroci sodelujejo pri pripravi jedi);
- zgibanka o zdravi prehrani;
- praznovanje rojstnih dni brez živil z visoko vsebnostjo sladkorja;
- nesladkan čaj med odmori;
- degustacija žitnih rezin in smutijev pri športnih dnevih;
- priprava individualnih programov za posameznike s strani športnega pedagoga;
- minuta za zdravje;
- jutranje raztezanje,
- dodatna ura športa;
- promocija in spodbujanje gibalnih aktivnosti v popoldanskem času,
- priprava drugačnih oblik dela za učence z opravičili od ur športne vzgoje;
- sistematično gibanje pri urah športne vzgoje, zdravemu življenjskemu slogu in izbirnih predmetih;
- pohod za učence, starše in učitelje;
- nakup veslača za rekreacijo in omogočen dostop do mize za namizni tenis;
- medgeneracijske vadbene ure;
- tek otrok;
- urejanje okolice šole, šolskega vrta in sadovnjaka.

Pet predstavnikov VIZ je odgovorilo, da so izvajali dejavnosti za vse učence, ne le za tiste s povečano telesno maso ali debelostjo. En predstavnik VIZ pa je izpostavil, da si brez podpore zdravnika niso upali izvajati posebnih dejavnosti.

3.6 PREHRANSKE IZOBRAŽEVALNE AKTIVNOSTI

VIZ so v okviru projekta Uživajmo v zdravju izvajali različne prehranske izobraževalne aktivnosti. Na vprašanje »Katere prehranske izobraževalne aktivnosti ste izvajali v okviru projekta Uživajmo v zdravju?« je odgovorilo 25 (86 %) anketirancev. Izvajali so naslednje aktivnosti:

- prehranske delavnice za učence;
- prehranske delavnice za učence in njihove starše;

- v okviru prehranskih delavnic so se najpogosteje izvajale naslednje aktivnosti: priprava in degustacija zdravih namazov, napitkov in solat, priprava domače marmelade, peka kruha, priprava lokalnih jedi, priprava zdravega zajtrka, zelenjavno sadni smutiji, priprava jedi različnih držav, branje deklaracij in določanje vsebnosti sladkorja, prehranski semafor;
- predavanje o zdravem življenjskem slogu za starše s strani šolske pediatrinje;
- predavanje o zdravi prehrani za učene drugega in tretjega vzgojno-izobraževanega obdobja;
- predavanja o ekološkem kmetovanju in lokalni oskrbi s hrano;
- prehransko opismenjevanje učencev od 1. do 4. razreda;
- prehransko opismenjevanje učencev pri predmetu gospodinjstvo in načini prehranjevanja, razrednih urah;
- praznovanje rojstnih dni brez živil z visoko vsebnostjo sladkorja;
- pitje vode in nesladkanega čaja;
- obisk ekološke kmetije;
- analiza njihovih prehranjevalnih navad in predstavitev rezultatov;
- dan slovenske hrane;
- ogled filma in delavnice;
- analiza prehranskega dnevnika;
- obravnava vsebin o zdravi prehrani v vseh razredih;
- prehrana učencev 6. razreda;
- sadni dan;
- uvajanje novih in nepoznanih jedi;
- promocija zajtrkovanja.

Dva predstavnika VIZ poudarjata, da sta izvedla prehransko izobraževanje kuharskega osebja, učiteljev in strokovnih delavcev vključenih v skupino za šolsko prehrano.

3.6.1 OVIRE PRI PREHRANSKEM IZOBRAŽEVANJU

VIZ so se pri izvajanju prehranskega izobraževanja, ki je potekalo v okviru projekta Uživajmo v zdravju srečali z različnimi ovirami. Na vprašanje »Opišite ovire s katerimi ste se srečevali pri

izvajanju prehranskega izobraževanja, ki je potekalo v okviru projekta Uživajmo v zdravju.« je odgovorilo 25 koordinatorjev v VIZ. Najbolj pogoste ovire so:

- premalo časa;
- slaba odzivnost staršev in otrok;
- slaba motivacija zaposlenih;
- materialni stroški;
- težave pri vključevanju otrok s prekomerno telesno maso ali debelostjo v njim namenjene aktivnosti; zaradi skrbi pred njihovo stigmatizacijo so bile izvedene delavnice za vse učence.

Trije koordinatorji v VIZ menijo, da pri izvajanju prehranskega izobraževanja v okviru projekta Uživajmo v zdravju niso imeli nobenih težav. Eden izmed koordinatorjev je izpostavil naslednje opažanje: *»Opazili smo, da so se na te delavnice prijavili otroci, ki nimajo težav s težo. Starši so jih prijavili na delavnice zato, ker so preveč izbirčni in ne jedo dovolj zelenjave.«*

Na vprašanje »Učitelji katerih predmetov so izvajali prehransko izobraževanje za katerega je bilo predvideno, da se izvaja v okviru projekta Uživajmo v zdravju?« je odgovorilo 25 predstavnikov VIZ. Prehransko izobraževanje so izvajali:

- učitelji naravoslovnih predmetov (biologije, kemije, fizike, naravoslovja);
- učitelji gospodinjstva;
- učitelj slovenščine in tehnike;
- učitelj sodobne priprave hrane;
- razredni učitelji;
- vzgojitelji;
- medicinska sestra;
- šolska svetovalna pedagoginja;
- vodja šolske prehrane;
- predstavnik eko kmetije;
- kuharica.

Na vprašanje »Ali imate dovolj ustreznega kadra, ki lahko izvaja prehransko izobraževanje otrok?« je odgovorilo 24 koordinatorjev projekta v VIZ. Nihče izmed koordinatorjev projekta ni izpostavil, da imajo premalo ustreznega kadra za izvajanje prehranskega izobraževanja otrok (Tabela 2).

Tabela 2: Ustreznost kadra za izvajanje prehranskega izobraževanja otrok

Ali imate dovolj ustreznega kadra, ki lahko izvaja prehransko izobraževanje otrok?			
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni
1 (Da)	24	83%	100%
2 (Ne)	0	0%	0%
Skupaj	24	83%	100%

3.7 ANALIZA PREHRANJENOSTI OTROK IN SLOfit PROFILA ŠOLE

Na vprašanje »Ali je šola prejela poročilo o analizi prehranjenosti otrok?« je odgovorilo 25 predstavnikov VIZ (Tabela 3). 17 koordinatorjev je pritrdilno odgovorilo, da so prejeli poročilo o analizi prehranjenosti otrok. Osem koordinatorjev poročila o analizi prehranjenosti otrok naj ne bi prejelo, kar morda kaže na neustrezno organiziran tok informacij, zaradi katerega prispela pošta ne pride do naslovnikov. Poročila so bila namreč zagotovo poslana na vse šole.

Tabela 3: Prejetje poročila o analizi prehranjenosti otrok

Ali je šola prejela poročilo o analizi prehranjenosti otrok?			
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni
1 (Da)	17	59%	68%
2 (Ne)	8	28%	32%
Skupaj	25	86%	100%

Na vprašanje »Ali ste prejeli analizo SLOfit (profil šole) za vaš VIZ s strani Fakultete za šport?« je odgovorilo 25 predstavnikov VIZ. 18 predstavnikov VIZ je pritrdilno odgovorilo, da so s strani Fakultete za šport prejeli analizo SLOfit za svoj VIZ. 7 (24 %) predstavnikov VIZ pa naj analize SLOfit ne bi prejelo (Tabela 4), čeprav so bila poročila poslana na vse šole.

Tabela 4: Prejetje analize SLOfit (profil šole) za VIZ s strani Fakultete za šport

Ali ste prejeli analizo SLOfit (profil šole) za vaš VIZ s strani Fakultete za šport?			
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni
1 (Da)	18	62%	72%

2 (Ne)	7	24%	28%
Skupaj	25	86%	100%

3.8 ANALIZA PREVENTIVNIH PREGLEDOV

Na vprašanje »Ali ste prejeli poročilo na podlagi izvedene analize preventivnih pregledov za šolski leti 2014/15 in 2015/16 s strani ZD?« je odgovorilo 25 predstavnikov VIZ (Tabela 5). 6 predstavnikov VIZ je pritrdilno odgovorilo, da so s strani ZD prejeli poročilo na podlagi izvedene analize preventivnih pregledov za šolski leti 2014/15 in 2015/16. 19 predstavnikov VIZ pa naj poročila na podlagi izvedene analize preventivnih pregledov za šolski leti 2014/15 in 2015/16 s strani ZD ne bi prejelo. Ocenjujemo, da je delež šol, ki so prejele povratno informacijo o zdravstvenem stanju otrok nizek.

Tabela 5: Prejetje poročila na podlagi izvedene analize preventivnih pregledov za šolski leti 2014/15 in 2015/16 s strani ZD

Ali ste prejeli poročilo na podlagi izvedene analize preventivnih pregledov za šolski leti 2014/15 in 2015/16 s strani ZD?			
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni
1 (Da)	6	21%	24%
2 (Ne)	19	66%	76%
Skupaj	25	86%	100%

3.9 SPREMEMBE V IZVAJANJU GIBALNIH DEJAVNOSTI

Na vprašanje »Katere spremembe na področju gibalne dejavnosti ste izvedli na osnovi pripravljenega poročila?« je odgovorilo 25 koordinatorjev v VIZ. Na področju gibalne dejavnosti so izvedli naslednje spremembe:

- minuta za zdravje;
- gibalni odmor;
- pohod,
- jutranja telovadba;
- izboljšanje motoričnih sposobnosti otrok, ki so bile glede na njihov primanjkljaj,
- več gibanja med poukom;
- motiviranje k večji telesni aktivnosti v šoli in doma,
- povečanje aerobne vadbe in krepilnih vaj za hrbtno miškulaturo pri športni vzgoji;

- identifikacija otrok s prekomerno telesno maso in / ali gibalno neučinkovitostjo glede na rezultate SLOfit kartona.

Na vprašanje »Na kratko opišite aktivnosti s katerimi ste želeli oziroma ste izboljšali gibalno dejavnost otrok in ste jih navedli v akcijskem načrtu projekta?« je odgovorilo 25 predstavnikov VIZ. Izvedene so bile naslednje aktivnosti:

- minuta za zdravje;
- gibalni odmor,
- izvajanje športnih aktivnosti med glavnim odmorom;
- športne aktivnosti ob sobotah;
- zdrav življenjski slog;
- pohod;
- pravila za opravičevanje pri športni vadbi, v katerih so natančno določene nadomestne aktivnosti;
- predavanja in / ali delavnice za starše o pomembnosti telesne aktivnosti otrok,
- dodatna ura športa po pouku;
- spodbujanje hoje v in iz šole;
- prihod v šolo s kolesom ali rolerji,
- tedenska rekreacija staršev in učencev v telovadnici;
- igre gibanja po hodnikih in v učilnicah;
- vodene gibalne vaje;
- ples;
- kolesarjenje;
- plezanje;
- košarka;
- adrenalinski park;
- kostanjev piknik s športnimi delavnicami;
- izvajanje družinskih športnih aktivnosti (npr. telovadba s starimi starši, pohodi);
- postavitve miz za namizni tenis;
- priprava brošure z izborom različnih vaj za izvajanje med urami;
- večerni ples čarovnic;
- tek otrok;
- dodatni učitelj pri športni vzgoji;
- merjenje ukrivljenosti hrbtenice za učence 9. razreda.

Na vprašanje »Ali ste za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovih gibalnih sposobnosti?« je odgovorilo 25 predstavnikov VIZ. Devet predstavnikov VIZ je pritrdilno odgovorilo, da so za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovih gibalnih sposobnosti. Šestnajst predstavnikov VIZ posebnih dejavnosti ni organiziralo (Tabela 6).

Tabela 6: Organizacija posebnih dejavnosti z namenom izboljšanja gibalnih sposobnosti otrok s povečano telesno maso ali debelostjo

Ali ste za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovih gibalnih sposobnosti?			
Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni
1 (Da)	9	31 %	36 %
2 (Ne)	16	55 %	64 %
Skupaj	25	86 %	100%

Na vprašanje »Na kratko opišite dejavnosti, ki so bile namenjene izboljšanju gibalnih sposobnosti otrok s povečano telesno maso ali debelostjo.« je odgovorilo 23 predstavnikov VIZ. Izvedene dejavnosti so bile naslednje:

- individualne ure;
- minuta za zdravje;
- pohod;
- jutranja telovadba;
- fitnes;
- rekreativni odmori s plesno vsebino;
- dodatni učitelj pri športni vzgoji.

Devet predstavnikov VIZ je poudarilo, da učencev s prekomerno telesno maso ali debelostjo niso obravnavali ločeno. Dejavnosti, namenjene izboljšanju gibalnih spretnosti otrok so bile namenjene vsem učencem. En predstavnik VIZ pa je izpostavil, da si brez podpore zdravnika niso upali izvajati posebnih dejavnosti.

3. 10 IZOBRAŽEVALNE DEJAVNOSTI NA PODROČJU GIBANJA

Na vprašanje »Katere izobraževalne dejavnosti na področju gibanja ste izvajali v okviru projekta Uživajmo v zdravju?« je odgovorilo 25 koordinatorjev v VIZ. Na področju gibanja so bile v okviru projekta Uživajmo v zdravju izvedene naslednje izobraževalne dejavnosti:

- izobraževanje za učitelje in / ali učence (teoretično in praktično) glede izvajanja vaj v času minute za zdravje in / ali gibalnega odmora;
- dodatna ura športa;
- naravoslovni dnevi na temo zdravega prehranjevanja in gibanja;
- športne delavnice za starše in učence;
- predavanja za starše in učence s strani fakultete za šport;
- skupni pohodi in tek s teoretičnimi vsebinami glede izvajanih aktivnosti;
- prehranske delavnice;
- jutranja telovadba;
- popoldanske gibalne delavnice;
- dejavnosti v okviru trajnostnega razvoja občine;
- ples;
- planinski pohod;
- kolesarjenje;
- igre na prostem;
- igre z žogo;
- razgovori o pomenu ustrezne prehrane ob športni aktivnosti;
- ozaveščanje o pomenu gibanja pri razrednih urah in športna vzgoja.

3.10.1 OVIRE PRI IZVAJANJU IZOBRAŽEVALNIH DEJAVNOSTI NA PODROČJU GIBANJA

Na vprašanje »Opišite ovire s katerimi ste se srečevali pri izvajanju izobraževanja na področju gibalne dejavnosti, ki je potekalo v okviru projekta Uživajmo v zdravju.« je odgovorilo 25 koordinatorjev v VIZ. Najbolj pogoste ovire, ki so jih izpostavili koordinatorji v VIZ so:

- prezasedenost telovadnice;
- vezava otrok na prevoze;
- učiteljica športa v opb;
- finančne ovire pri nakupu pametnih zapestnic;
- skrb za rekvizite;
- potrebnih je bilo več spremljevalcev;
- slaba motivacija za gibalno aktivnost pri učencih s povečano telesno maso;
- slaba odzivnost staršev.

Trije koordinatorji v VIZ kot oviro izpostavljajo tudi premalo časa za izvajanje aktivnosti. Štirje izmed koordinatorjev pa niso zaznali nobene ovire.

Na vprašanje »Učitelji katerih predmetov so izvajali izobraževanje na področju gibalne dejavnosti za katerega je bilo predvideno, da se izvaja v okviru projekta Uživajmo v zdravju?« je odgovorilo 25 koordinatorjev v VIZ. Izobraževanje na področju gibalne dejavnosti so izvajali:

- učitelj športne vzgoje;
- razredni učitelj;
- razrednik;
- ravnatelj;
- vsi učitelji;
- strokovne delavke;
- organizator šolske prehrane;
- učitelji v programu zdrav življenjski slog;
- pomočnica ravnateljice.

Eden izmed koordinatorjev v VIZ je navedel, da izobraževanja na področju gibalne aktivnosti niso izvajali.

3.11 OCENA VPLIVA RAZLIČNIH DEJAVNIKOV NA USPEŠNOST IZVAJANJA PROJEKTHNIH DEJAVNOSTI

Na vprašanje »Ocenite in označite, kako po vašem mnenju opisani dejavniki vplivajo na uspešnost izvajanja projektnih dejavnosti.« je odgovorilo 25 koordinatorjev (Tabela 7). Le ti menijo, da na uspešnost izvajanja projektnih dejavnosti najbolj vpliva pomanjkanje motivacije pri zaposlenih ($M = 4,2$) in pomanjkanje časa za izvajanje aktivnosti ($M = 4,2$).

Tabela 7: Ocena vpliva različnih dejavnikov na uspešnost izvajanja projektnih dejavnosti

Ocenite in označite, kako po vašem mnenju opisani dejavniki vplivajo na uspešnost izvajanja projektih dejavnosti.									
Podvprašanja	Odgovori						Veljavni	Povprečje	Std. Odklon
	sploh ne vpliva	malo vpliva	niti ne vpliva, niti vpliva	vpliva	zelo vpliva	Skupaj			
a) pomanjkanje finančnih sredstev	1 (4%)	3 (12%)	1 (4%)	14 (56%)	6 (24%)	25 (100%)	25	3.8	1.1
b) pomanjkanje ustrezno usposobljenega kadra	1 (4%)	2 (8%)	3 (12%)	14 (56%)	5 (20%)	25 (100%)	25	3.8	1.0
c) pomanjkanje motivacije pri zaposlenih	1 (4%)	1 (4%)	2 (8%)	9 (36%)	12 (48%)	25 (100%)	25	4.2	1.0
č) pomanjkljiva komunikacija med člani projektnega tima	2 (8%)	0 (0%)	2 (8%)	15 (60%)	6 (24%)	25 (100%)	25	3.9	1.0
d) pomanjkljiva komunikacija med zaposlenimi	2 (8%)	0 (0%)	3 (13%)	12 (50%)	7 (29%)	24 (100%)	24	3.9	1.1
e) pomanjkanje ustreznih prostorov	0 (0%)	3 (13%)	5 (21%)	10 (42%)	6 (25%)	24 (100%)	24	3.8	1.0
f) pomanjkanje časa za izvajanje aktivnosti	1 (4%)	0 (0%)	2 (8%)	11 (44%)	11 (44%)	25 (100%)	25	4.2	0.9
g) slaba odzivnost staršev	1 (4%)	2 (8%)	4 (16%)	10 (40%)	8 (32%)	25 (100%)	25	3.9	1.1

3 ZAKLJUČEK

Skupnostni pristop k reševanju problema debelosti med otroki je bil osnovni cilj projekta Uživajmo v zdravju. V skupnostni pristop so bili na osnovi enakovrednega partnerstva vključeni VIZ, zdravstvene ustanove in lokalne skupnosti (občine). Vsi trije deležniki so oblikovali lastne time, ki so se v posamezni lokalni skupnosti povezali v lokalni preventivni tim. V času projekta je delovalo 19 lokalnih preventivnih timov. K projektu je pristopilo še 26 VIZ, ki so samostojno izvajali dejavnosti, ki so bile predvidene v okviru projekta in so bile namenjene zmanjševanju debelosti med otroki. V pričujoči evalvaciji je predstavljeno delovanje 26 timov, ki so bili organizirani v VIZ in smo jih označili kot osamelce, ker niso bili vključeni v lokalne time.

Ugotovili smo, da so v preventivnih timih VIZ delovali predvsem učitelji gospodinjstva, naravoslovnih predmetov, športni pedagogi in ravnatelj. Poleg omenjenih pa so šole pogosto vključevale še druge učitelje, zlasti učitelje razrednega pouka, ki poučujejo v prvih dveh vzgojno-izobraževalnih obdobjih osnovne šole. Po vzoru šolskih skupin za prehrano so bili člani preventivnih timov tudi zaposleni v kuhinji, psihologi in socialni delavci. Ovire, ki so se pojavljale pri izvajanju dejavnosti v okviru projekta so bile zelo pogosto povezane z motivacijo zaposlenih v VIZ. Zaposlene je pri izvajanju dejavnosti ovirala tudi časovna umestitev pilotne študije, pomanjkanje časa, prostora in sredstev. Kljub oviram so zaposleni izvedli v akcijskem načrtu predvidene dejavnosti, ki so jih sami predvidevali, oblikovali in izvedli. Ocenjujemo, da so člani timov v VIZ posvetili dejavnostim projekta veliko svojega znanja in izkušenj.

Za uspešnost projekta je pomembno, da so deležniki ustrezno informirani o dejavnostih, ki se izvajajo v okviru projekta. VIZ so svoje zaposlene in starše otrok obveščali o aktivnostih, vendar pa tok informacij ni bil vedno učinkovit, čemur bo v prihodnosti potrebno posvetiti še več pozornosti, čeprav so že sedaj uporabili različne komunikacijske kanale. Ustrezna informiranost zaposlenih in staršev lahko pomembno vpliva na prepoznavnost izvajanih dejavnosti, deležnike pa lahko tudi motivira k sodelovanju in aktivnemu vključevanju v dejavnosti, ki spodbujajo zdrav življenjski slog.

Za VIZ je pomembno, da pridobijo strokovno mnenje o ustreznosti prehranske oskrbe otrok. V okviru projekta so območne enote NIJZ za VIZ pripravile analizo prehrane, ki jo pripravljajo za otroke. Analizo je prejelo približno dve tretjini VIZ. Zavodi so sledili navodilom in kot prehranske ukrepe najpogosteje uvedli zmanjšano uporabo sladkorja in maščob v prehrani ter

pogostejše vključevanje polnozrnatih izdelkov in žit. Pripravljena in posredovana prehranska priporočila so se izkazala kot pozitiven ukrep za uvajanje ustreznih sprememb v šolsko prehrano.

Slaba polovica VIZ je izvajala posebne dejavnosti za učence s povečano telesno maso in debelostjo. Zavodi so se tudi odločali, da dejavnosti namenijo vsem učencem, s čimer so zmanjšali izpostavljenost učencev s povečano telesno maso in debelostjo, hkrati pa so zdrav življenjski slog promovirali na širši populaciji otrok. V okviru omenjenih dejavnosti so bile izvedene številne delavnice, ki so bile namenjene učencem in tudi njihovim staršem. Delo z družinami lahko pomembno vpliva tudi na spodbujanje zdravega življenjskega sloga med družinskimi člani. Ovire, ki se pojavljajo pri tej obliki dela so povezane s pomanjkanjem časa zaposlenih, nivojem njihove motivacije za vključenost v projektne dejavnosti in tudi z nivojem motivacije oseb, ki jim je projekt namenjen.

Velika večina anketiranih koordinatorjev se strinja, da imajo VIZ dovolj ustreznega kadra, ki lahko kompetentno izvaja načrtovane dejavnosti, čeprav v svoje načrtovane dejavnosti vključujejo tudi zunanje sodelavce, zlasti s področja zdravstva.

Za VIZ je pomembno, da pridobijo informacije o zdravstvenem stanju otrok, ki jih zdravstvene ustanove zbirajo na sistematskih ali drugih pregledih. Zavodi ugotavljajo, da je komunikacija med VIZ in zdravstveno ustanovo pogosto otežena, posledično pa je slaba tudi informiranost pedagoških delavcev o zdravstvenem stanju otrok. Za uspešno ukrepanje je potrebno zagotavljati ustrezen pretok informacij.

VIZ so uvajali tudi spremembe v gibalnih dejavnostih otrok. Pogosto so organizirali minute za zdravje, ki so v času pouka spodbujale gibanje otroki. Z različnimi gibalnimi dejavnostmi pa so spodbujali h gibanju tudi starše. Redno izvajanje gibalnih dejavnosti v VIZ je pomemben ukrep s katerim lahko spodbujamo in vzdržujemo telesno aktivnost otrok, zato je pomembno, da VIZ iščejo ustrezne časovne in prostorske rešitve za izvajanje dejavnosti.

Evalvacija je pokazala, da je potrebno za uspešno izvajanje dejavnosti, ki so namenjene spodbujanju zdravega življenjskega sloga otrok v VIZ oblikovati ustrezne preventivne time, katerih člani so ustrezno strokovno usposobljeni in motivirani za izvajanje predvidenih dejavnosti. VIZ imajo težave s preobremenjenostjo zaposlenih in umeščanjem predvidenih

dejavnosti v čas, ko potekajo šolske dejavnosti, zato je potrebno smotrno umeščati dejavnosti v čas pouka in jih povezovati z dejavnostmi, ki že potekajo.

Za VIZ predstavlja strokovna analiza ponudbe prehrane pomemben doprinos k izboljšanju prehranske oskrbe otrok, zato je pomembno, da se razvija sodelovanje med VIZ in območnimi enotami NIJZ, ki pripravljajo strokovna priporočila za izboljšanje prehrane na posameznem VIZ.

Informiranje šol o zdravstvenem stanju otrok, ki jih zdravstvene ustanove pridobijo na sistematskih pregledih, so pomemben vir informacij za oblikovanje ukrepov in dejavnosti, ki so potrebne za izboljšanje zdravstvenega stanja otrok. Šole ne dobivajo rednih poročil o stanju, zato je v prihodnje potrebno izboljšati sistem komunikacije med šolami in zdravstvenimi ustanovami.

Šole lahko oblikujejo in izvajajo gibalne dejavnosti za otroke tudi na osnovi analize sistema SLOfit. Kljub temu, da je že vrsto let vzpostavljen trajen sistem informiranja šol o gibalnih sposobnostih otrok, bi bilo potrebno šole spodbuditi, da vsakoletne analize predstavijo vsem svojim zaposlenim. Na osnovi analize stanja bi lahko šole pripravljale dejavnosti, s katerimi bi izboljšali gibalne sposobnosti otrok.

PRILOGA 1: VPRAŠALNIK ZA VRTCE, ŠOLE IN DIJAŠKE DOMOVE

Spoštovani koordinatorji projektnega tima v vzgojno-izobraževalnem zavodu.

Vaš zavod je vključen v izvajanje projekta Uživajmo v zdravju, katerega ključni namen je skrb za zdrav življenjski slog otrok in mladostnikov ter zmanjševanje debelosti pri otrocih. Glede na načrtovane aktivnosti projekta, ki so opredeljene v navodilih "Algoritma delovanja različnih deležnikov v lokalnih preventivnih timih po konceptu skupnostnega pristopa" (točka 6.8.3) vam posredujemo vprašalnik s katerim želimo pridobiti informacije o načrtovanju in izvajanju dejavnosti v vašem zavodu. Vprašanja so namenjena pridobivanju informacij o delovanju projektnega tima, načrtovanju in izvedbi dejavnosti ter opisu ovir s katerimi ste se srečevali pri izvajanju dejavnosti projekta. Pridobljene informacije bodo namenjene procesni evalvaciji in oblikovanju strokovnega mnenja o uspešnosti predlagane oblike pristopa k reševanju problematike debelosti pri otrocih. Prosimo vas, da odgovorite na vsa zastavljena vprašanja. Ob zaključku izpolnjevanja vprašalnika OBVEZNO pritisnite gumb "KONEC", da bodo vaši odgovori pravilno shranjeni.

Sklop 1: SPLOŠNO

1. Navedite ime vaše šole, vrtca ali dijaškega doma:

a) Šola:

b) Vrtec:

c) Dijaški dom:

Sklop 2: OBLIKOVANJE IN DELOVANJE PROJEKTNEGA TIMA

2. Kdo je bil v vrtcu/šoli/dijaškem domu član projektnega tima? Navedite poklic in ocenite, kako pomembna je bila po vašem mnenju njegova vloga pri izvajanju aktivnosti, ki so bile izvedene v okviru projekta.

Poklic: Npr. učitelj gospodinjstva, vodja šolske prehrane, kuharica, športni pedagog...	Nepomembna	Malo pomembna	Niti nepomembna, niti pomembna	Pomembna	Zelo pomembna

3. Kaj bi spremenili pri ponovnem izboru članov projektnega tima?

4. Koga bi bilo koristno po vašem mnenju še vključiti v projektni tim in zakaj?

5. S katerimi ovirami ste se srečevali pri organizaciji dela projektnega tima?

6. Opišite ovire, ki jih je imel projektni tim pri pripravi akcijskega načrta?

7. Ali je projektni tim do sedaj izvedel načrtovane aktivnosti, ki so bile vključene v letni delovni načrt?

a) DA

b) NE; Kje so se pojavile težave, da jih ni izvedel?

8. Na kakšen način ste zaposlene v vašem delovnem kolektivu (vzgojitelje, učitelje, kuharje...) informirali o dejavnostih, ki so potekale v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

9. Ali ste o dejavnostih projekta seznanili starše otrok?

a) DA

b) NE

10. Opišite na kakšen način so bili o projektu obveščeni starši?

11. Opišite v katere dejavnosti ste v okviru projekta vključili starše.

Sklop 3: NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE DEJAVNOSTI

3.1 Prehranska oskrba

12. Ali ste na podlagi izvedenega strokovnega spremljanja vrtčevske oziroma šolske prehrane s strani OE NIJZ prejeli mnenje o prehrani v vašem zavodu?

a) DA

b) NE

13. Katere spremembe v izvajanju prehranskih dejavnosti ste izvedli na osnovi mnenja, ki ga je pripravila OE NIJZ?

14. Ali ste za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovega prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti?

a) DA

b) NE

16. Na kratko opišite dejavnosti, ki so bile namenjene izboljšanju prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti otrok s povečano telesno maso ali debelostjo.

3.2 Prehransko izobraževanje

15. Katere prehranske izobraževalne aktivnosti ste izvajali v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

16. Opišite ovire s katerimi ste se srečevali pri izvajanju prehranskega izobraževanja, ki je potekalo v okviru projekta Uživajmo v zdravju.

17. Učitelji katerih predmetov so izvajali prehransko izobraževanje za katerega je bilo predvideno, da se izvaja v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

18. Ali imate dovolj ustreznega kadra, ki lahko izvaja prehransko izobraževanje otrok?

a) DA

b) NE

3.3 Telesna dejavnost

19. Ali je šola prejela poročilo o analizi prehranjenosti otrok?

a) DA

b) NE

20. Ali ste prejeli analizo SLOfit (profil šole) za vaš VIZ s strani Fakultete za šport?

a) DA

b) NE

21. Ali ste prejeli poročilo na podlagi izvedene analize preventivnih pregledov za šolski leti 2014/15 in 2015/16 s strani ZD?

a) DA

b) NE

22. Katere spremembe na področju gibalne dejavnosti ste izvedli na osnovi pripravljenega poročila?

23. Na kratko opišite aktivnosti s katerimi ste želeli oziroma ste izboljšali gibalno dejavnost otrok in ste jih navedli v akcijskem načrtu projekta?

24. Ali ste za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovih gibalnih sposobnosti?

- a) DA
- b) NE

25. Na kratko opišite dejavnosti, ki so bile namenjene izboljšanju gibalnih sposobnosti otrok s povečano telesno maso ali debelostjo.

3.4 Izobraževanje na področju gibalne dejavnosti

26. Katere izobraževalne dejavnosti na področju gibanja ste izvajali v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

27. Opišite ovire s katerimi ste se srečevali pri izvajanju izobraževanja na področju gibalne dejavnosti, ki je potekalo v okviru projekta Uživajmo v zdravju.

28. Učitelji katerih predmetov so izvajali izobraževanje na področju gibalne dejavnosti za katerega je bilo predvideno, da se izvaja v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

29. Ocenite in označite, kako po vašem mnenju opisani dejavniki vplivajo na uspešnost izvajanja projektnih dejavnosti. Uporabljena je številčna lestvica (1 - sploh ne vpliva, 2 - malo vpliva, 3 - vpliva, 4 - niti ne vpliva, niti vpliva, 5 - zelo vpliva).

	Sploh ne vpliva 1	Malo vpliva 2	Niti ne vpliva, niti vpliva 3	Vpliva 4	Zelo vpliva 5
a) pomanjkanje finančnih sredstev					
b) pomanjkanje ustrezno usposobljenega kadra					
c) pomanjkanje motivacije pri zaposlenih					
č) pomanjkljiva komunikacija med člani projektnega tima					
d) pomanjkljiva komunikacija med zaposlenimi					
c) pomanjkanje ustreznih prostorov					
d) pomanjkanje časa za izvajanje aktivnosti					
e) slaba odzivnost staršev					

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje.

PRILOGA 1: VPRAŠALNIK ZA VRTCE, ŠOLE IN DIJAŠKE DOMOVE

Spoštovani koordinatorji projektne tima v vzgojno-izobraževalnem zavodu.
Vaš zavod je vključen v izvajanje projekta Uživajmo v zdravju, katerega ključni namen je skrb za zdrav življenjski slog otrok in mladostnikov ter zmanjševanje debelosti pri

otročih. Glede na načrtovane aktivnosti projekta, ki so opredeljene v navodilih "Algoritma delovanja različnih deležnikov v lokalnih preventivnih timih po konceptu skupnostnega pristopa" (točka 6.8.3) vam posredujemo vprašalnik s katerim želimo pridobiti informacije o načrtovanju in izvajanju dejavnosti v vašem zavodu. Vprašanja so namenjena pridobivanju informacij o delovanju projektnega tima, načrtovanju in izvedbi dejavnosti ter opisu ovir s katerimi ste se srečevali pri izvajanju dejavnosti projekta. Pridobljene informacije bodo namenjene procesni evalvaciji in oblikovanju strokovnega mnenja o uspešnosti predlagane oblike pristopa k reševanju problematike debelosti pri otrocih. Prosimo vas, da odgovorite na vsa zastavljena vprašanja. Ob zaključku izpolnjevanja vprašalnika **OBVEZNO** pritisnite gumb "KONEC", da bodo vaši odgovori pravilno shranjeni.

Sklop 1: SPLOŠNO

1. Navedite ime vaše šole, vrtca ali dijaškega doma:

a) Šola:

b) Vrtec:

c) Dijaški dom:

Sklop 2: OBLIKOVANJE IN DELOVANJE PROJEKTNEGA TIMA

2. Kdo je bil v vrtcu/šoli/dijaškem domu član projektnega tima? Navedite poklic in ocenite, kako pomembna je bila po vašem mnenju njegova vloga pri izvajanju aktivnosti, ki so bile izvedene v okviru projekta.

Poklic: Npr. učitelj, gospodinjava, vodja šolske prehrane, kuharica, športni pedagog...	Nepomembna	Malo pomembna	Niti nepomembna, niti pomembna	Pomembna	Zelo pomembna

3. Kaj bi spremenili pri ponovnem izboru članov projektnega tima?

4. Koga bi bilo koristno po vašem mnenju še vključiti v projektne tim in zakaj?

5. S katerimi ovirami ste se srečevali pri organizaciji dela projektnega tima?

6. Opišite ovire, ki jih je imel projektni tim pri pripravi akcijskega načrta?

7. Ali je projektni tim do sedaj izvedel načrtovane aktivnosti, ki so bile vključene v letni delovni načrt?

a) DA

b) NE; Kje so se pojavile težave, da jih ni izvedel?

8. Na kakšen način ste zaposlene v vašem delovnem kolektivu (vzgojitelje, učitelje, kuharje...) informirali o dejavnostih, ki so potekale v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

9. Ali ste o dejavnostih projekta seznanili starše otrok?

a) DA

b) NE

10. Opišite na kakšen način so bili o projektu obveščeni starši?

11. Opišite v katere dejavnosti ste v okviru projekta vključili starše.

Sklop 3: NAČRTOVANJE IN IZVAJANJE DEJAVNOSTI

3.1 Prehranska oskrba

12. Ali ste na podlagi izvedenega strokovnega spremljanja vrtčevske oziroma šolske prehrane s strani OE NIJZ prejeli mnenje o prehrani v vašem zavodu?

a) DA

b) NE

13. Katere spremembe v izvajanju prehranskih dejavnosti ste izvedli na osnovi mnenja, ki ga je pripravila OE NIJZ?

14. Ali ste za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovega prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti?

a) DA

b) NE

16. Na kratko opišite dejavnosti, ki so bile namenjene izboljšanju prehranskega stanja in gibalnih sposobnosti otrok s povečano telesno maso ali debelostjo.

3.2 Prehransko izobraževanje

15. Katere prehranske izobraževalne aktivnosti ste izvajali v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

16. Opišite ovire s katerimi ste se srečevali pri izvajanju prehranskega izobraževanja, ki je potekalo v okviru projekta Uživajmo v zdravju.

17. Učitelji katerih predmetov so izvajali prehransko izobraževanje za katerega je bilo predvideno, da se izvaja v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

18. Ali imate dovolj ustreznega kadra, ki lahko izvaja prehransko izobraževanje otrok?

- a) DA
- b) NE

3.3 Telesna dejavnost

19. Ali je šola prejela poročilo o analizi prehranjenosti otrok?

- a) DA
- b) NE

20. Ali ste prejeli analizo SLOfit (profil šole) za vaš VIZ s strani Fakultete za šport?

- a) DA
- b) NE

21. Ali ste prejeli poročilo na podlagi izvedene analize preventivnih pregledov za šolski leti 2014/15 in 2015/16 s strani ZD?

- a) DA
- b) NE

22. Katere spremembe na področju gibalne dejavnosti ste izvedli na osnovi pripravljenega poročila?

23. Na kratko opišite aktivnosti s katerimi ste želeli oziroma ste izboljšali gibalno dejavnost otrok in ste jih navedli v akcijskem načrtu projekta?

24. Ali ste za otroke s povečano telesno maso ali debelostjo organizirali posebne dejavnosti z namenom izboljšanja njihovih gibalnih sposobnosti?

- a) DA
- b) NE

25. Na kratko opišite dejavnosti, ki so bile namenjene izboljšanju gibalnih sposobnosti otrok s povečano telesno maso ali debelostjo.

3.4 Izobraževanje na področju gibalne dejavnosti

26. Katere izobraževalne dejavnosti na področju gibanja ste izvajali v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

--

27. Opišite ovire s katerimi ste se srečevali pri izvajanju izobraževanja na področju gibalne dejavnosti, ki je potekalo v okviru projekta Uživajmo v zdravju.

--

28. Učitelji katerih predmetov so izvajali izobraževanje na področju gibalne dejavnosti za katerega je bilo predvideno, da se izvaja v okviru projekta Uživajmo v zdravju?

--

29. Ocenite in označite, kako po vašem mnenju opisani dejavniki vplivajo na uspešnost izvajanja projektne dejavnosti. Uporabljena je številčna lestvica (1 - sploh ne vpliva, 2 - malo vpliva, 3 - vpliva, 4 - niti ne vpliva, niti vpliva, 5 - zelo vpliva).

	Sploh ne vpliva 1	Malo vpliva 2	Niti ne vpliva, niti vpliva 3	Vpliva 4	Zelo vpliva 5
a) pomanjkanje finančnih sredstev					
b) pomanjkanje ustrezno usposobljenega kadra					
c) pomanjkanje motivacije pri zaposlenih					
č) pomanjkljiva komunikacija med člani projektne tima					
d) pomanjkljiva komunikacija med zaposlenimi					
c) pomanjkanje ustreznih prostorov					
d) pomanjkanje časa za izvajanje aktivnosti					
e) slaba odzivnost staršev					

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje.